

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษารูปแบบของพฤติกรรมตามความสนใจของนักเรียนในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมเอกสาร
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 5 แบ่งตามประเภทของโรงเรียนคือ โรงเรียนหญิง โรงเรียนชายและโรงเรียนสหศึกษา มีจำนวน 117 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 127,955 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างใช้วิธี การคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2535: 38)

ดังนี้

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{c^2}{z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ n = แทนจำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

p = แทนสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำหนดจะสุ่ม = 0.2

z = แทนระบบความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้โดยระดับความมั่นใจ 99% (ระดับ .01) มีค่า = 2.58

e = แทนสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น
ได้ = 5% มีค่า = .05

N = แทนจำนวนประชากร

มีการแทนค่าดังนี้

$$N = \frac{(.2)(1-.2)}{\frac{.05^2}{2.58^2} + \frac{(.2)(1-.2)}{127,955}}$$

$$= \frac{(.2)(.8)}{\frac{.0025}{6.60} + \frac{(.2)(.8)}{127,955}}$$

$$= \frac{.16}{.000375 + .16}$$

$$= \frac{.16}{.000375 + .0000012}$$

$$= \frac{.16}{.0003762}$$

$$= 425.3$$

$$= 425 \text{ คน}$$

ดังนั้น ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูล จำนวน 425 คนเป็นอย่างน้อย

ขั้นที่ 2 การกำหนดพื้นที่เก็บข้อมูล

ในการแบ่งพื้นที่ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจัดกลุ่มลักษณะโรงเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ โรงเรียนหญิง โรงเรียนชายและโรงเรียนสหศึกษา ดังนี้

1.1 โรงเรียนหญิงมี 10 โรงเรียนคือ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ศึกษานารี สตรีวัดระฆัง สตรีวัดมหาพฤฒาราม สายปัญญา เบญจมราชาลัย สตรีวิทยา สตรีวัดบวรสุวรงค์ สตรีเศรษฐบุตรีบำเพ็ญ และสตรีศรีสุริโยทัย สุ่มจับฉลากได้ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 1,235 คน

1.2 โรงเรียนชายมี 11 โรงเรียน คือ โรงเรียนปทุมคงคา มัธยมวัดเบญจมบพิตร ทวีธาภิเศก เทพศิรินทร์ วัดสระเกศ มัธยมวัดมกุฎกษัตริย์ วัดบวรนิเวศ วัดราชบพิตร สวนกุหลาบวิทยาลัย ไตรมิตรวิทยาลัย และวัดสุทธิวาราม สุ่มจับฉลากได้โรงเรียน วัดราชบพิตร ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 1,029 คน

1.3 โรงเรียนสหศึกษา มี 86 โรงเรียน จับฉลากได้ 2 โรงเรียน ได้โรงเรียนวัดน้อยโน มีนักเรียน 370 คนและโรงเรียนสิริรัตนารม มีนักเรียน 922 คน

ขั้นที่ 3 การสุ่มเลือกนักเรียนจากโรงเรียนตัวอย่าง

จากจำนวนตัวอย่าง 425 คน ผู้วิจัยจะได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 3 โรงเรียนที่จับฉลากได้ โดยกระจายนักเรียนตามสัดส่วนนักเรียนของโรงเรียนหญิง โรงเรียนชาย: โรงเรียนสหศึกษา 1,235 : 1,029 : 1,292 เทียบสัดส่วนเป็น 35 : 29 : 36 ซึ่งเมื่อกระจายสัดส่วนไปตาม โรงเรียนแต่ละกลุ่มจะมีจำนวน ดังต่อไปนี้

โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย มีนักเรียน = 1,235 คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 149 คน

โรงเรียนวัดราชบพิตร มีนักเรียน = 1,029 คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 123 คน

โรงเรียนวัดน้อยโน มีนักเรียน = 370 คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 44 คน

โรงเรียนสิริรัตนารม มีนักเรียน = 922 คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 109 คน

ในสัดส่วนโรงเรียนสหศึกษา มีจำนวนนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ดังนี้

โรงเรียนวัดน้อยโน หญิง 21 คน

โรงเรียนวัดน้อยโน ชาย 23 คน

โรงเรียนสิริรัตนารม หญิง 46 คน

โรงเรียนสิริรัตนารม ชาย 63 คน

สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 3.1
แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	ชื่อโรงเรียน	จำนวนตัวอย่าง (คน)	
		ชาย	หญิง
โรงเรียนชาย	โรงเรียนวัดราชบพิตร	123	-
โรงเรียนหญิง	โรงเรียนสตรีศรีสุวิโยทัย	-	149
โรงเรียนสหศึกษา	1. โรงเรียนวัดน้อยใน	23	21
	2. โรงเรียนสิริรัตนาคาร	63	46
	รวม	209	216
	รวมทั้งหมด	425	

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับให้นักเรียนตอบมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลที่เป็นตัวแปรควบคุม

โดยสอบถามเพศ ประเภทของโรงเรียน และรายได้ของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมตามความสนใจของนักเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นด้วยตนเองโดยให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้ความสนใจของวัยรุ่นตามแนวทางของ เฮิร์ลอค เป็นกรอบแนวคิดในการตั้งข้อคำถาม โดยสอบถามถึงระดับการกระทำพฤติกรรมต่างๆ เช่น ทานชอบรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ด ทานคบและมีกิจกรรมร่วมกับเพื่อนต่างเพศ ฯลฯ ในระดับต่างๆกันโดยให้คะแนน คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และไม่เคยทำเลย

3.3 การทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิแก้ไขปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมของเนื้อหา ที่เกี่ยวกับคำถามและภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่ายและไม่ยึดเยื้อ

2. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเนื้อหาและภาษาไปทดสอบ (Pretest) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีชื่อกลุ่มประชากรเป้าหมายจำนวน 10 คน เพื่อสอบถามดูว่านักเรียนสามารถเข้าใจคำถามและสามารถตอบคำถามได้หรือไม่ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามกลับมาแก้ไขปรับปรุงให้ถ้อยคำเหมาะสมเข้าใจง่าย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อกับบุคคลหลายฝ่าย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินงาน เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ไปขอความร่วมมือจาก โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนวัดราชบพิธ โรงเรียนวัดน้อยในและโรงเรียนสิริรัตนาร เพื่อความสะดวกและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

2. ติดต่อกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อ นัดหมาย วันและเวลาที่จะนำแบบสอบถามไปแจก โดยการฝากให้อาจารย์ในแต่ละโรงเรียนช่วยกรุณานำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 425 คน

3. คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ โดยมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 408 ฉบับ โดยคิดเป็นร้อยละ 96 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ (Statistic Package for Social Science) โดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ เพื่อบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์โดยใช้ตารางไขว้และค่าไค-สแควร์ (Chi-square test) เพื่อศึกษาความแตกต่างของเพศ ประเภทของโรงเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว